

Keuruun hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2024

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

Asukasluvun kehitys vuonna 2024

OSA I Hyvinvoinnin indikaattorit

1 HYTE-kerroin ja huomioita

Hyvinvointikertomus 2024

2 Kokonaisuudet

2.1 Ehkäisevä työ

2.2 Elinvoima

2.3 Kulttuuri

2.4 Liikunta

2.5 Mielenhyvinvointi

2.6 Osallisuus

2.7 Ravitsemus

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Lähteet

JOHDANTO

Kunnalla on velvollisuus laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka pohjautuu lakiin Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä lukuun 6 (612/2021).

Laissa todetaan:

"Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista."

Tästä asiakirjasta ilmenee Keuruun kaupungin hyvinvointikertomuksen vuosiraportti vuodelta 2024. Vuosiraportti pohjautuu Keuruun laajaan hyvinvointisuunnitelmaan vuosiksi 2021-2026, joka on hyväksytty Keuruun kaupunginvaltuustossa 6.5.2024.

Asukasluvun kehitys vuonna 2024

Keuruun ennakkollinen asukasluku oli 9 123 asukasta joulukuussa 2024. Asukasluku vähentyi 61 asukkaalla vuodesta 2023.

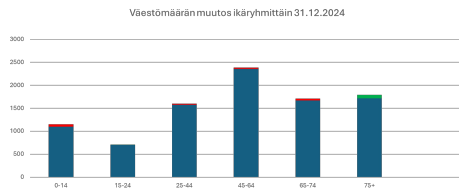
Vuonna 2024 Keuruulla syntyi 49 lasta (15 lasta enemmän verrattuna edellisvuoteen). Kuolleita oli yhteensä 144 henkilöä.

Alla esitetyt tiedot ovat ennakkolliset väestötiedot ikäluokittain vuodelta 2024. Suluissa muutos verrattuna vuoteen 2023.

- 0-14-vuotiaat 1 101 (-53 hlö)
- 15-24-vuotiaat 700 (+7 hlö)
- 25-44-vuotiaat 1 579 (-19 hlö)
- 45-64-vuotiaat 2 357 (-28 hlö)
- 65-74-vuotiaat 1 668 (-43 hlö)
- 75-> vuotiaat 1 718 (+75 hlö)

Keuruun väestörakenne ikäryhmittäin on kuvattuna alla olevaan taulukkoon 1.

Taulukko 1 Väestömäärän muutos ikäryhmittäin 31.12.2024.

Vuonna 2023 Keuruulta muutettiin eniten seuraaviin kuntiin:

1. Jyväskylä 131 hlö
2. Tampere 47 hlö
3. Multia 18 hlö

Vuonna 2023 Keuruulle muutettiin eniten seuraavista kunnista:

1. Jyväskylä 67 hlö
2. Multia 40 hlö
3. Tampere 23 hlö

Postinumeroalueiden mukaan asukkaat jakautuvat seuraavasti (2023)

41970 Huttula (Keuruu) 0,5%
42520 Asunta (Keuruu) 1,4%
42560 Pohjoisjärvi (Keuruu) 1,7%
42700 Keuruu Keskus (Keuruu) 79,7%
42720 Valkealahti (Keuruu) 0,9%
42800 Haapamäki (Keuruu) 11,4%
42820 Riiho (Keuruu) 0,7%
42910 Pihlajavesi (Keuruu) 2,7%
42930 Katajamäki (Keuruu) 0,9%
=99,9%

OSA I Hyvinvoinnin indikaattorit

1 HYTE-kerroin ja huomioita

Tiivistelmä:

- Keuruun kaupungin HYTE-kerroin laski vuonna 2024. Viimeisimmän vuoden lasku asukasta kohden on 16,4€/asukas -> 14,3€/asukas. Alla olevasta taulukosta 2 ilmenee asukaskohtaisen HYTE-kertoimen määrän kehitys vuosina 2020-2024. Kehityksen on ennakoitu muuttuvan nousujohteiseksi vuonna 2025 prosessi-indikaattoreihin liittyvien toimenpiteiden seurauksena.

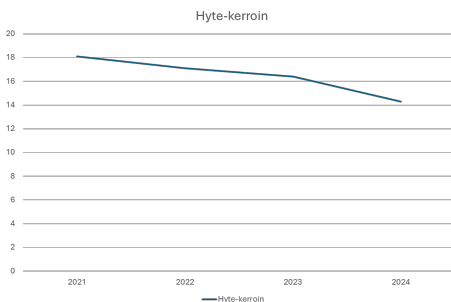
Laskuun vaikutti merkittävimmin seuraavien indikaattoreiden muutos:

- Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin 100 -> 0
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä 69->30 (10,3%)
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat 44->35 (8,6%)
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, 46->35 (2,4%)
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä 53-> 40 (485,1/10 000)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo 66 -> 58

Tulos-indikaattoreiden keskiarvo 50 -> 38

= HYTE-kerroin 48

Taulukko 2 HYTE-kerroin euroa per asukas vuosina 2020-2024.

Huomioita ja nostoja:

- Viikonlopun kiirevastaanotot päättyivät Keuruun terveysasemalla syksyllä 2024. Viikonloppupäivystykset toteutetaan Sairaala Novassa.
- Syrjäytymisriskissä olevien nuorten määrä on yli 10% maan keskiarvon yläpuolella (28,9% vuonna 2023).
- Ihmisten kohtaamat taloudelliset haasteet ovat lisääntyneet (mm. ruoka-apua jakavilta toimijoilta saadun palautteen perusteella).
- Maahanmuuttajien ja ulkomaalaistaustaisten asukkaiden määrä on lisääntynyt viime vuosina (2021-2024 2,5% -> 4% kunnan asukkaista). Vuoden 2024 ennakkollisten väestötilastojen mukaan nettomaahanmuutto Keuruulle oli 38 henkilöä vuoden aikana.

Yhteiskunnallinen tilannekatsaus:

Suurin osa suomalaisista kokee elämänsä turvalliseksi ja on toiveikas tulevaisuuden suhteen.

Kokemus hyvinvoinnista on kuitenkin monilta osin heikentynyt viime vuosina: tyytyväisyys elämään ja onnellisuuden kokemukset ovat vähentyneet, erityisesti nuorilla aikuisilla.

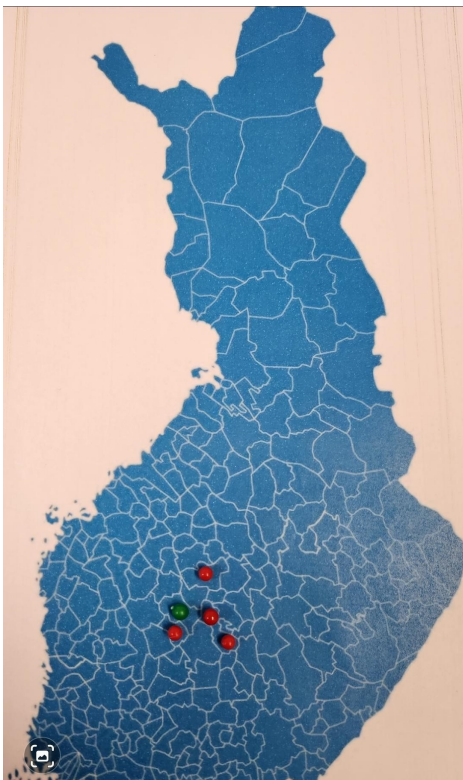
Monet kriisit, korkea inflaatio ja nousseet elinkustannukset ovat lisänneet koettuja toimeentulovaikeuksia.

Yksinäisyys ja kokemus osattomuudesta syövät yhteiskunnan sosiaalista pääomaa ja rapauttavat luottamusta.

Koettua hyvinvointia edistetään parhaiten varmistamalla turvallinen elinympäristö, riittävä toimeentulo, toimivat palvelut ja vahvat lähiyhteisöt yhdenvertaisesti kaikille. (THL 2025).

Alle koottuun indikaattoritietoon on valittu vertailualueiksi:

- Mänttä-Vilppula
- Saarijärvi
- Petäjävesi
- Jyväskylä
- Koko maa

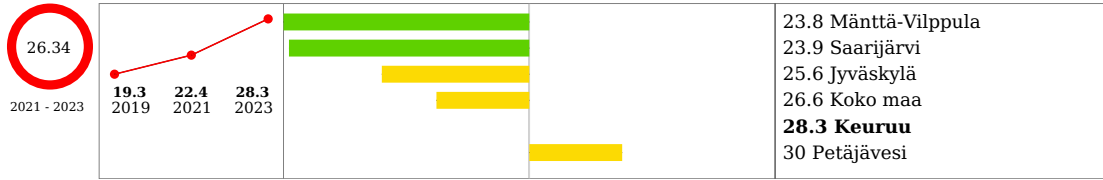

Hyte-kerroin ja perustiedot

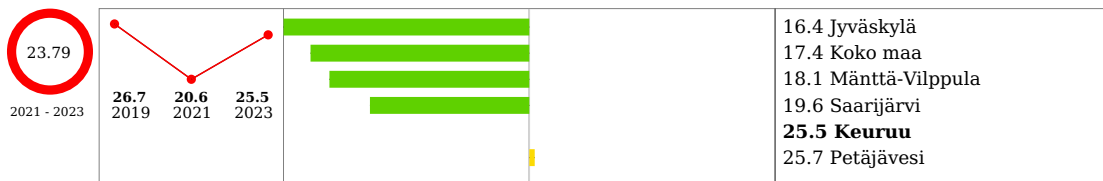
Talous

HYTE-kerroin

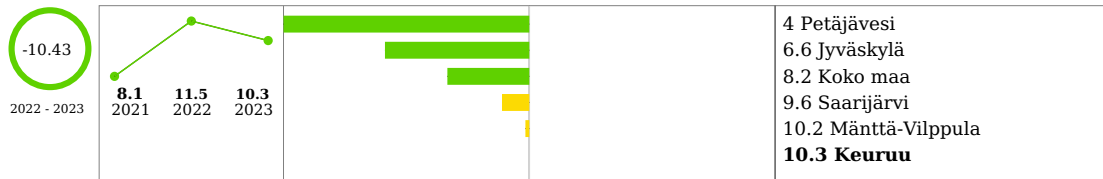
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

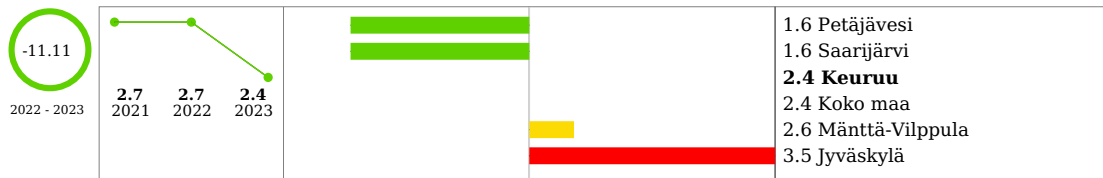
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

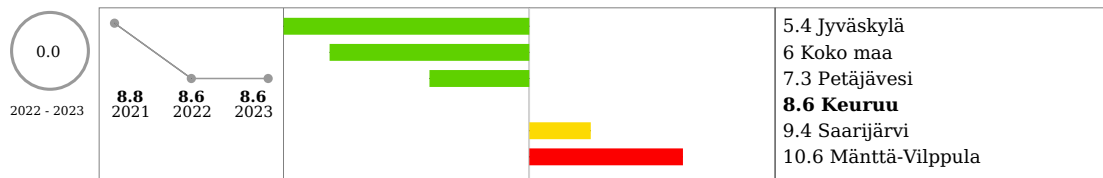
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

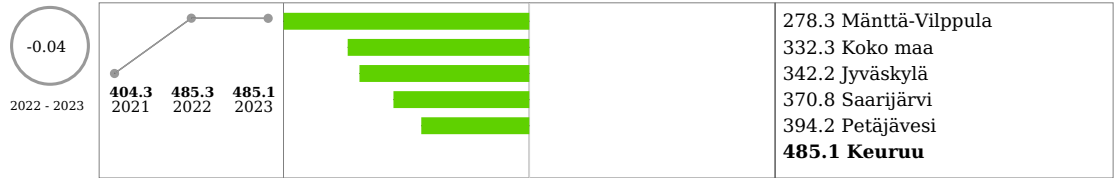
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

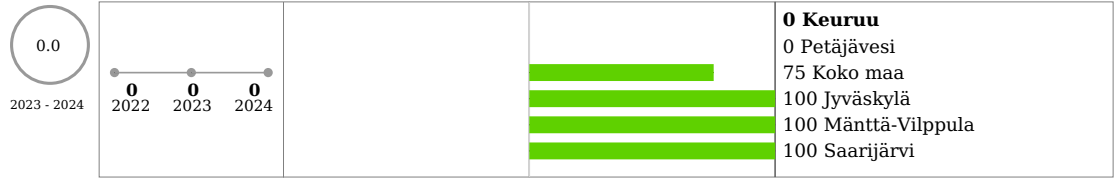
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

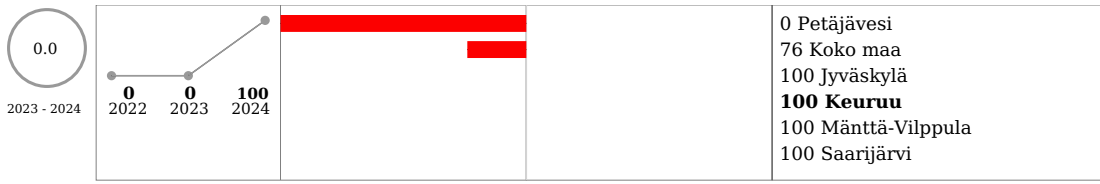
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

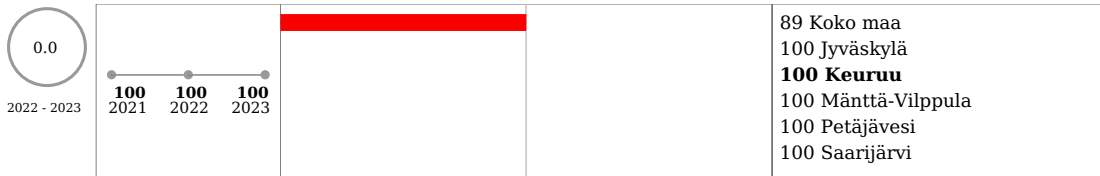
Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

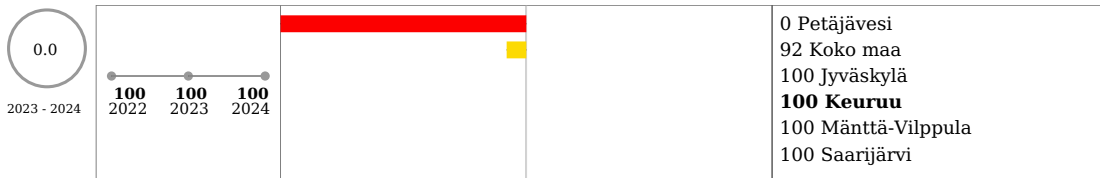
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

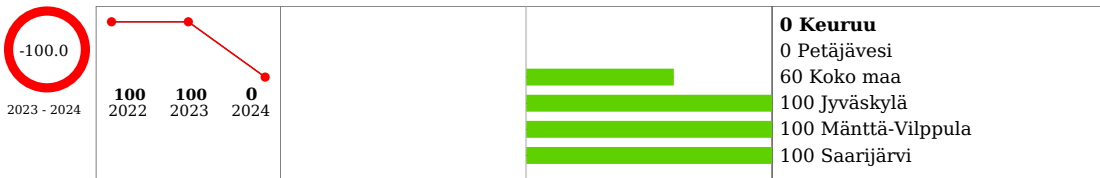
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

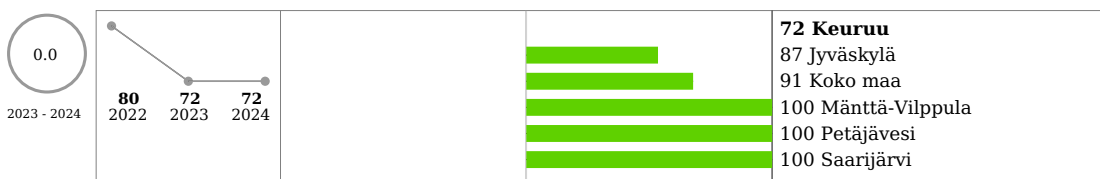
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

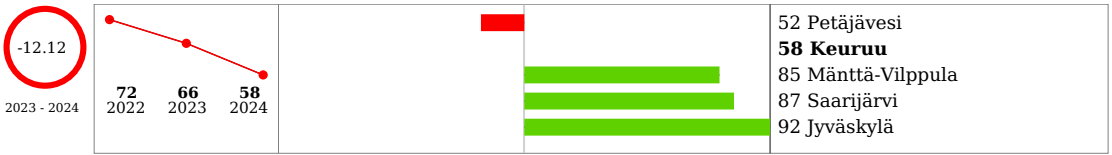
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä

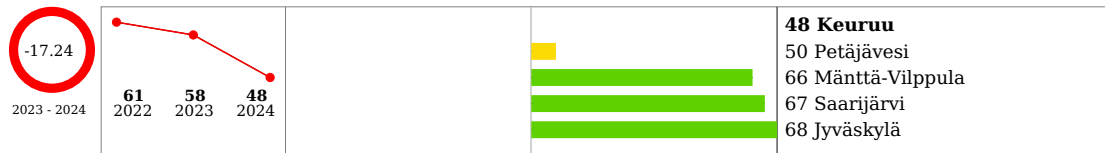
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

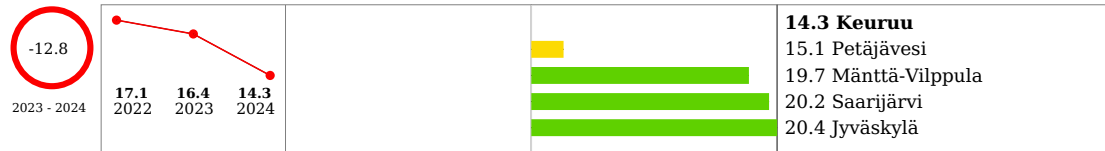
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

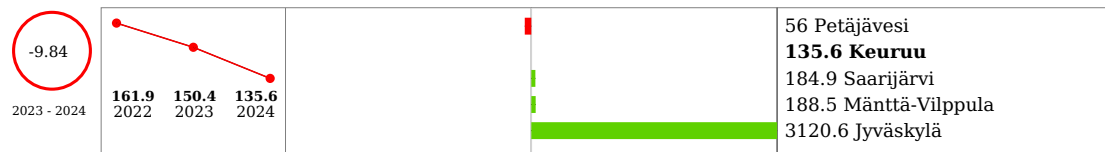
HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

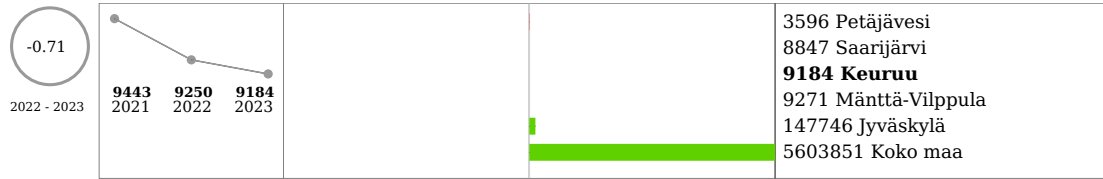
HYTE-kerroin, 1 000 euroa

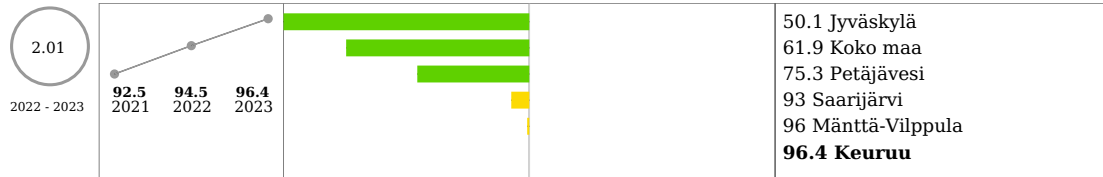
Perustiedot

Väestö

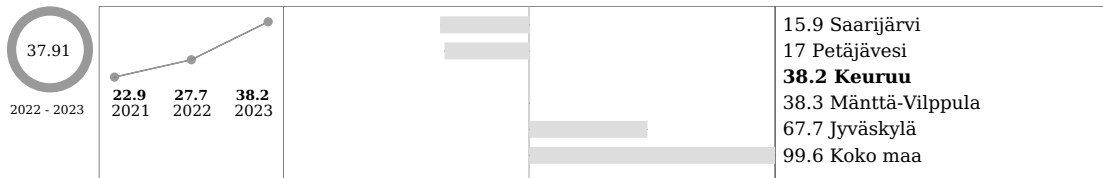
Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

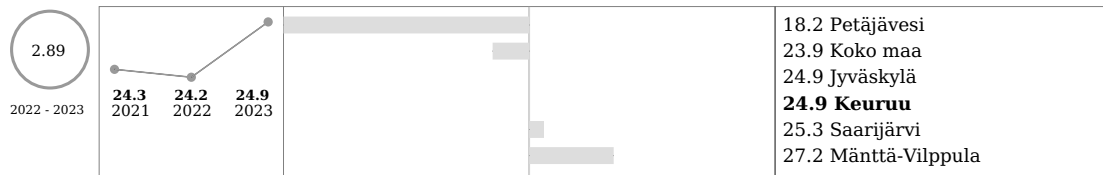
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

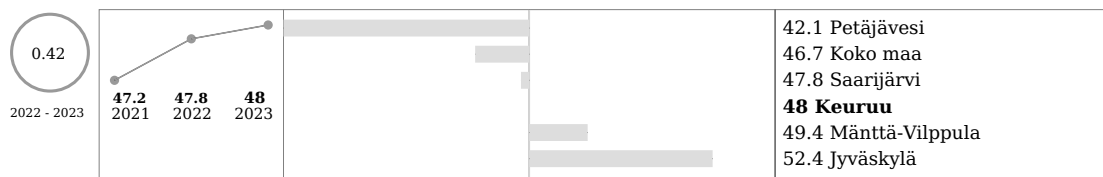
Lapsiperheet, % perheistä

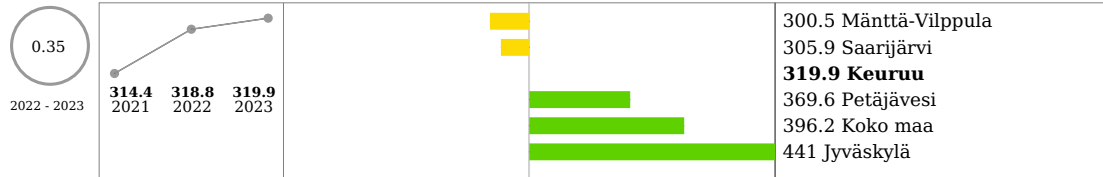
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

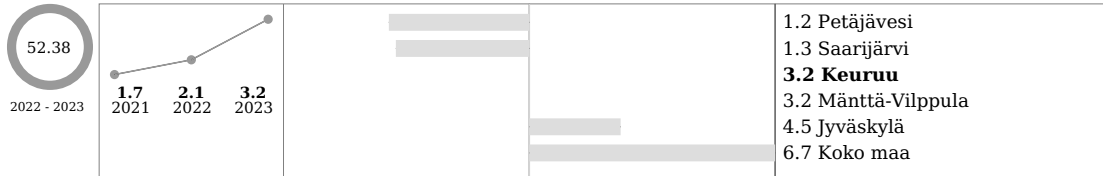
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

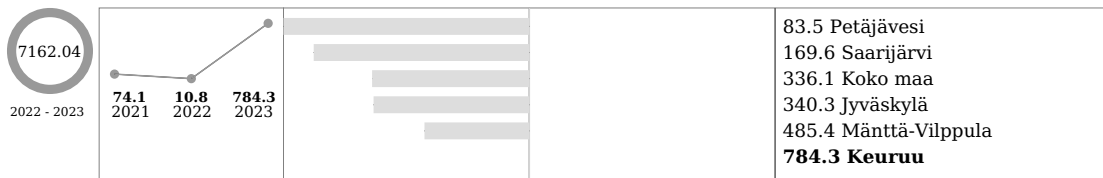
Koulutustasomittain

Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä

Vastaanotetut pakolaiset / 100 000 asukasta

Työttömät, % työvoimasta

Tulot

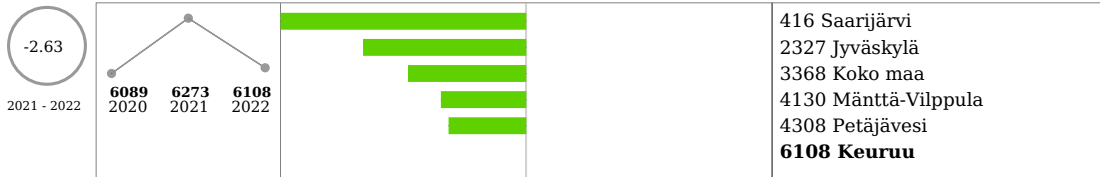
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

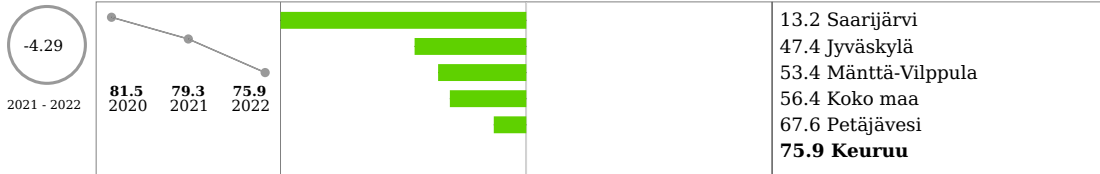
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Lainakanta 31.12., euroa / asukas

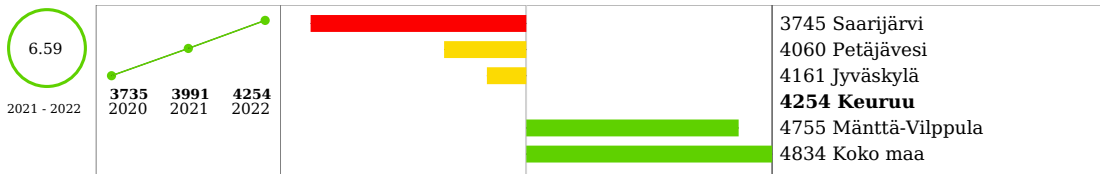
Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Verotulot, euroa / asukas

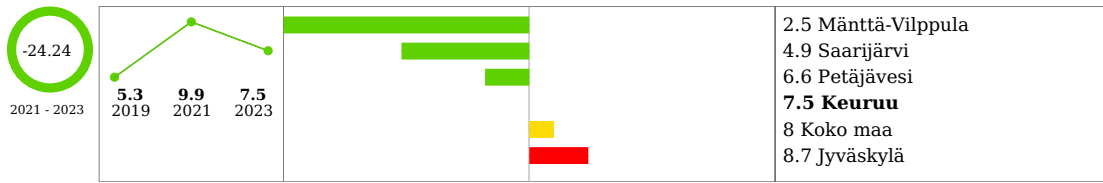

Hyvinvoinnin osa-alueet

1. Ehkäisevä työ

Huumeet

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

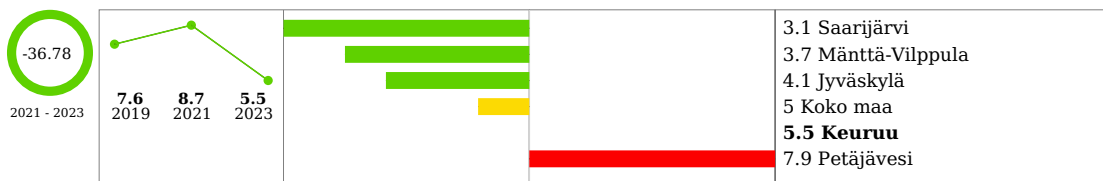

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

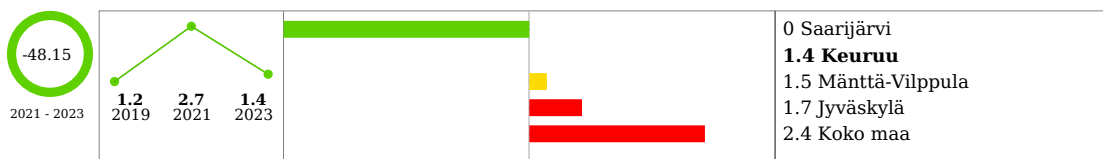

Tupakka- ja nikotiinituotteet

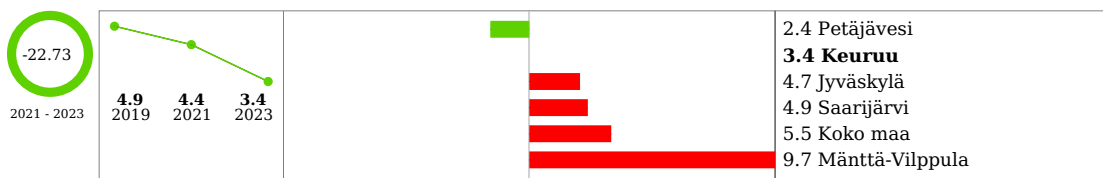
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

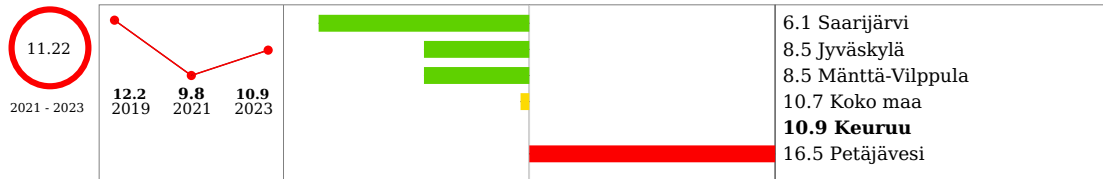
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

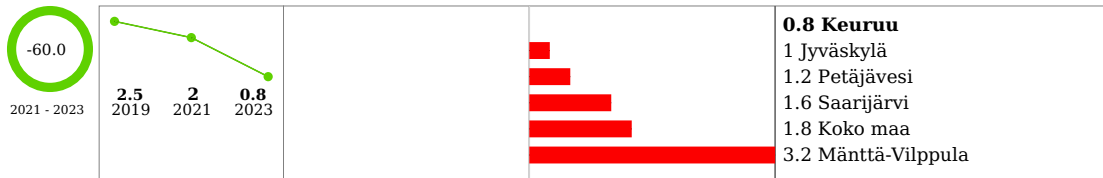

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

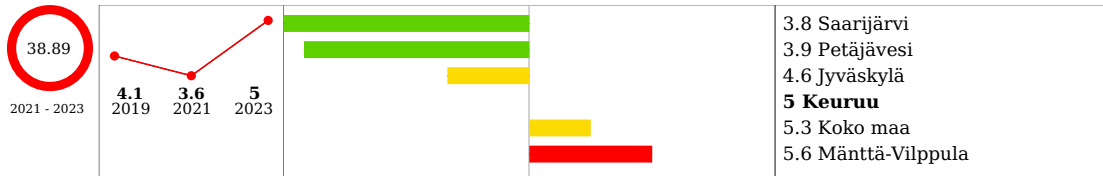

Alkoholi

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

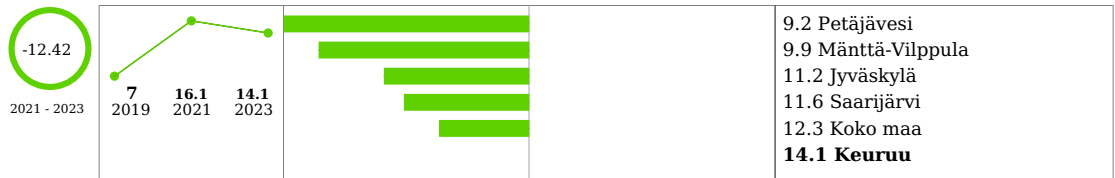

Väkivalta

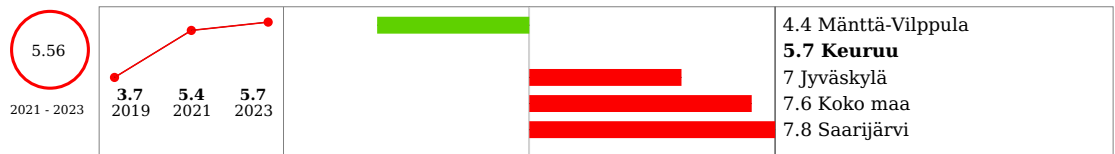
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

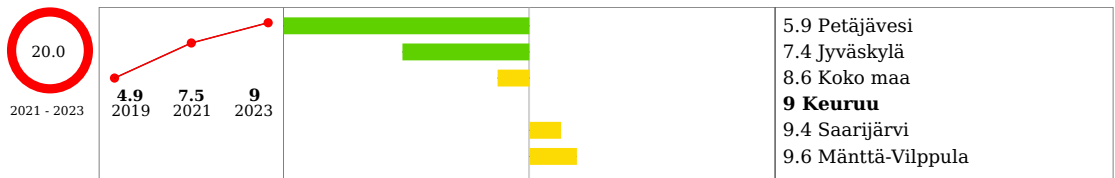

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kiusaaminen

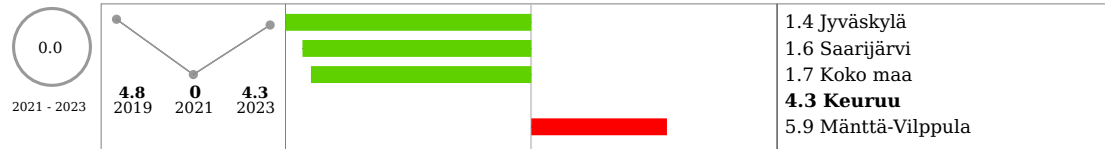
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Poliisin tilastot

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

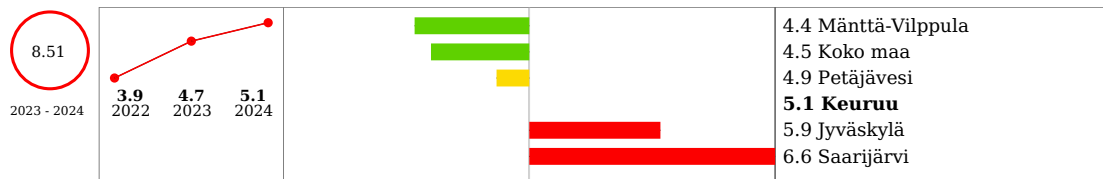
2. Elinvoima

Työllisyys

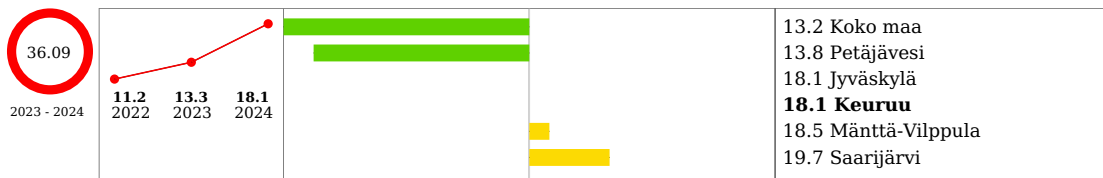
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

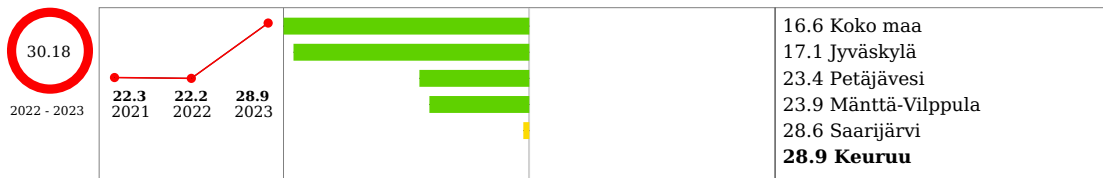
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

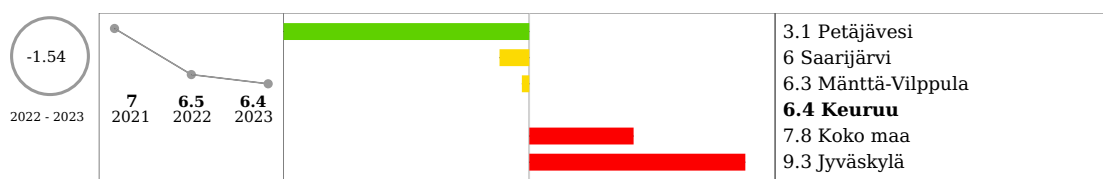

Avoimien työpaikkojen määrä (Joulukuu)

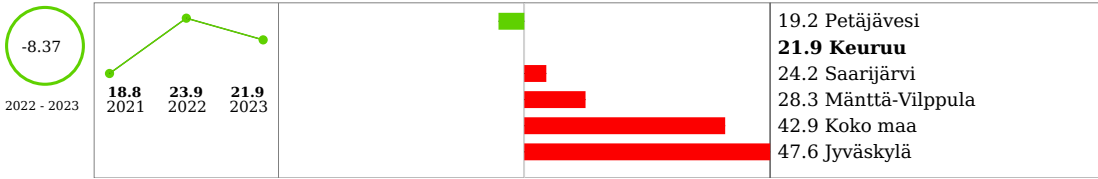

Turvallisuus

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

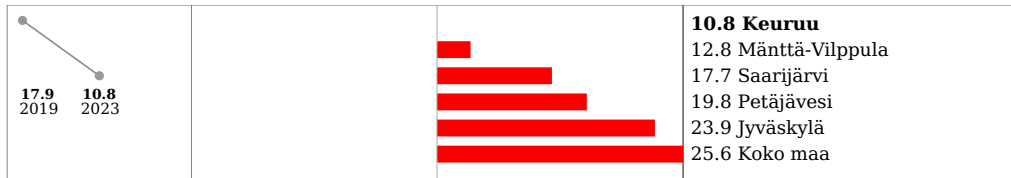

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset / 1 000 asukasta

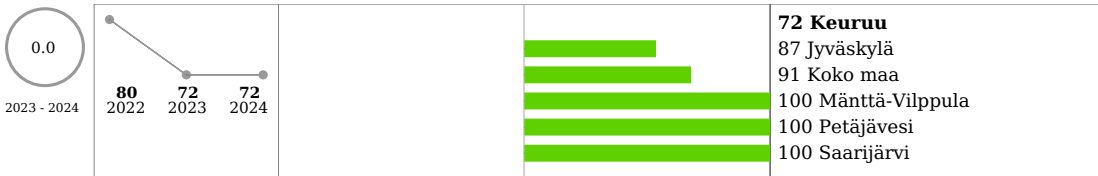

Ympäristö

Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Turvallisuus

Asuin ympäristön viihtyisyys

3. Kulttuuri

Kulttuuri

Kirjaston käyttäjät %

Museon kävijämäärä

Kaupungin, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyössä tuottamien tapahtumien määrä

Kansalaisopiston osallistujamäärät %

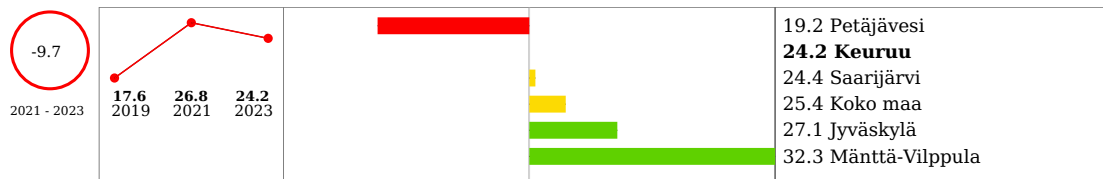
4. Liikunta

Liikunta

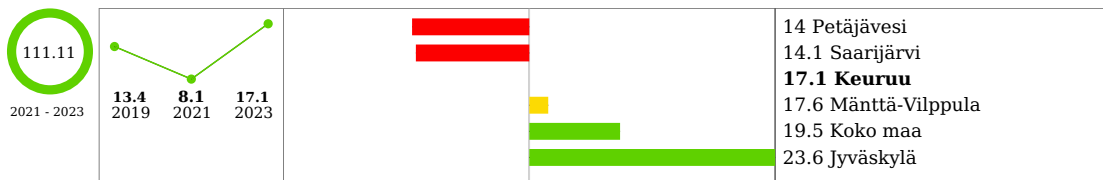
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

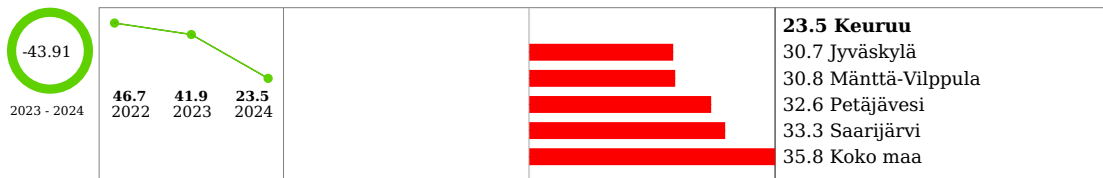
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

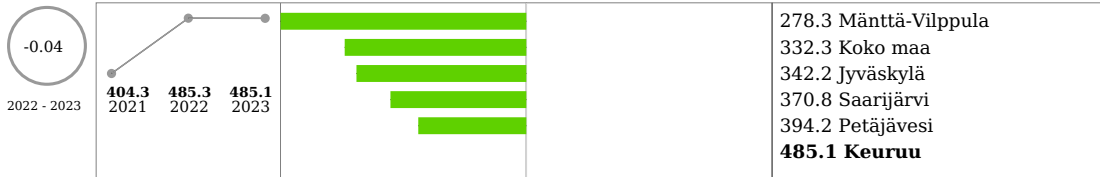
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

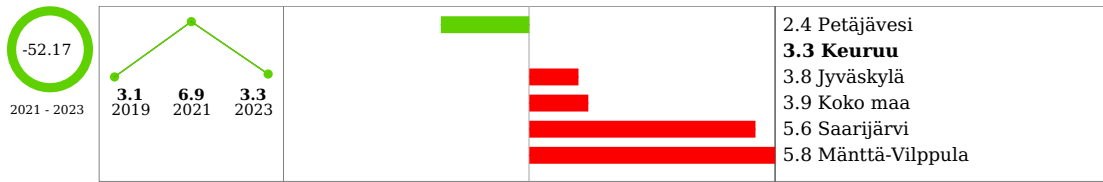
Uimahallin kävijämäärät

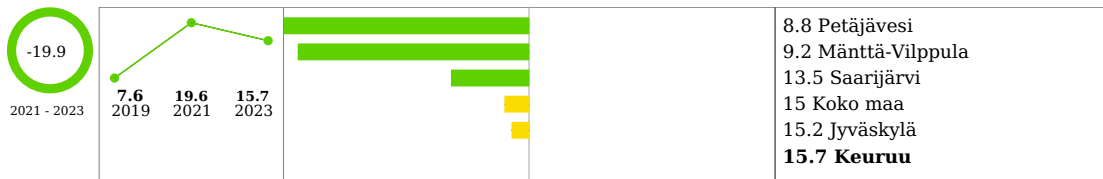
5. Mielenhyvinvointi

Yksinäisyys

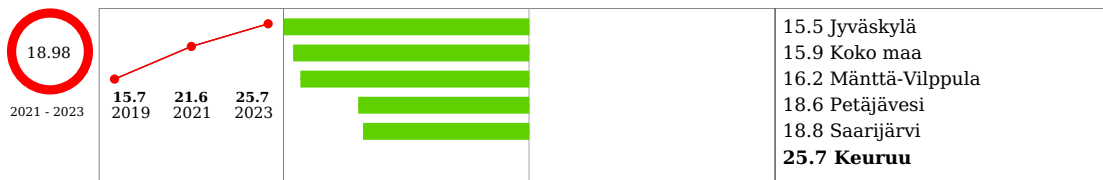
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

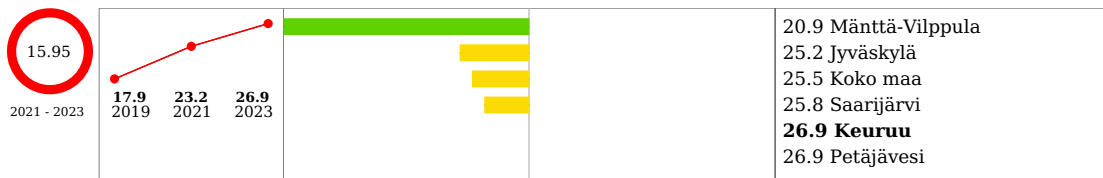

Mielenterveys

Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

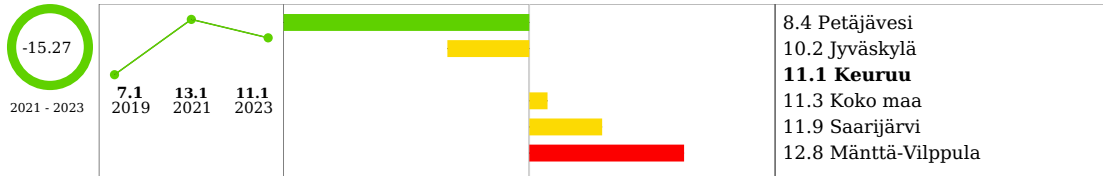

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

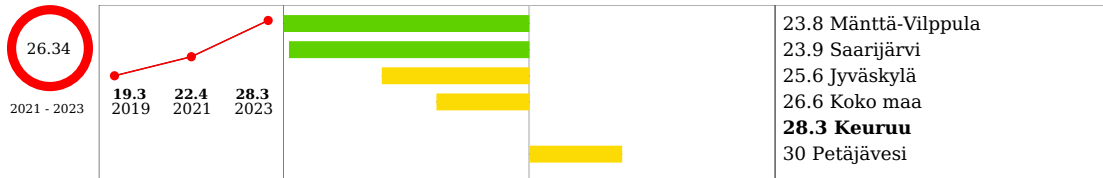

Terveys

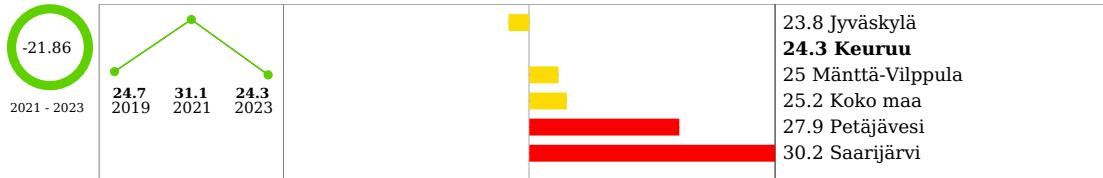
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

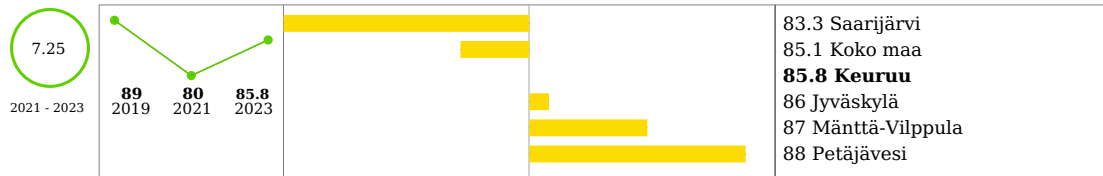

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

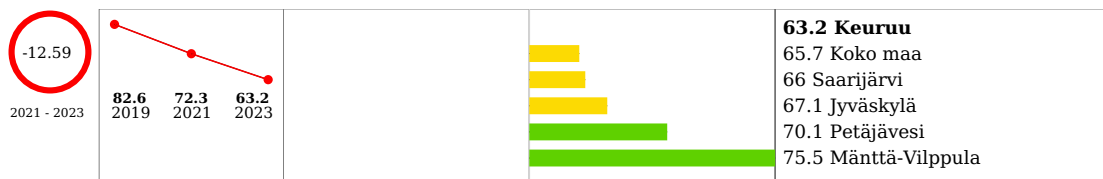

Onnellisuus

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

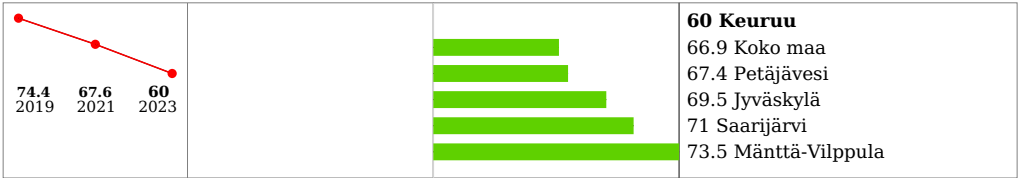
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

-11.24

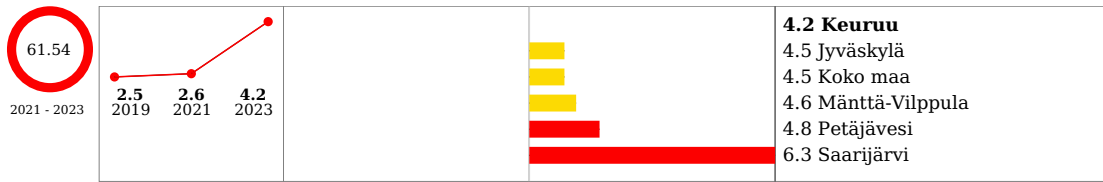
2021 - 2023

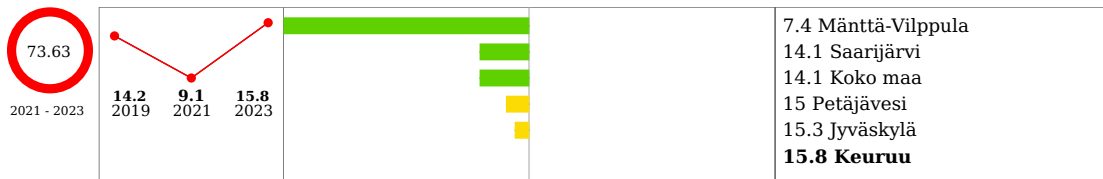
6. Osallisuus

Osallisuus

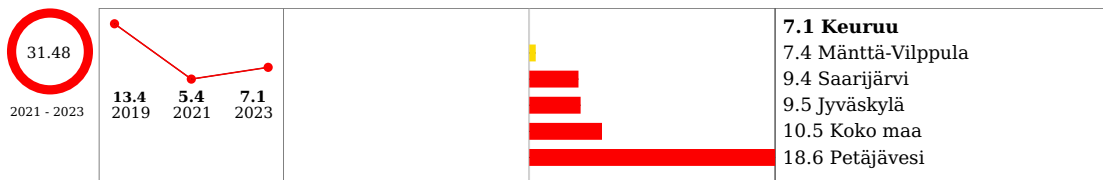
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

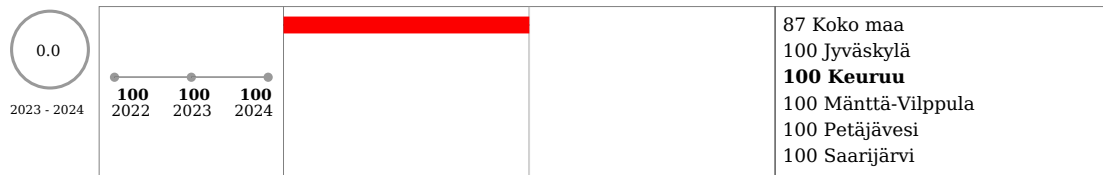
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

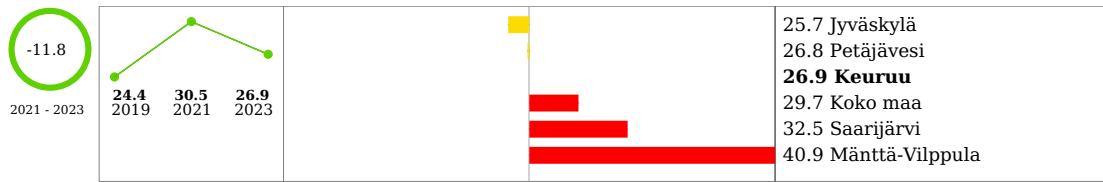
Osallisuus (kokee voivansa vaikuttaa paikkakuntansa asioihin) Asteikko 1 En koe voivani vaikuttaa asioihin - 5 Koen voivani vaikuttaa asioihin.

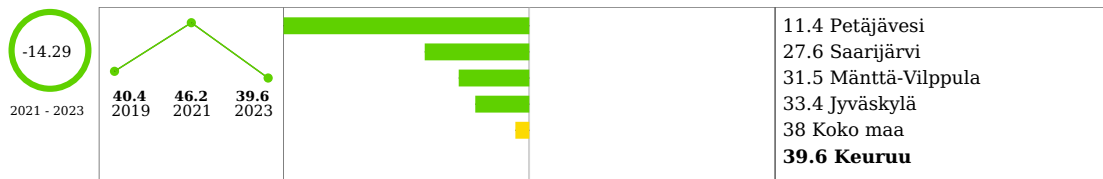
7. Ravitsemus

Ravitsemus

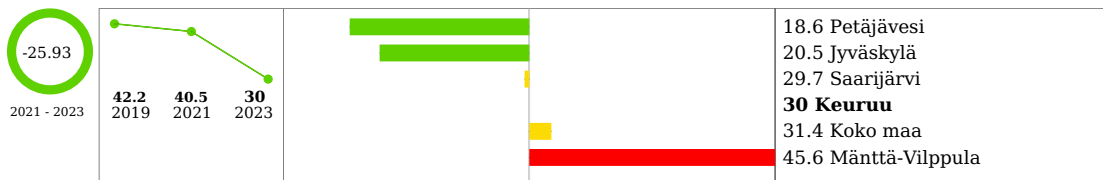
Ei syö aamupalaa joka arkipäivä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

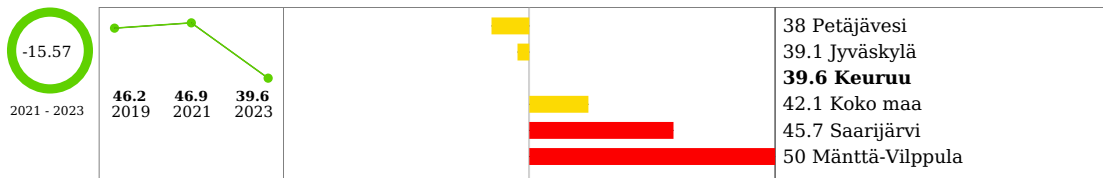
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

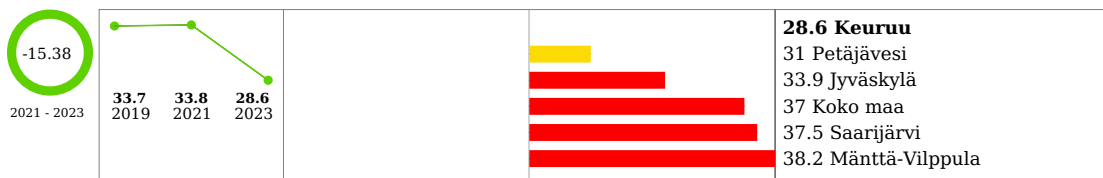
Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö aamupalaa joka arkipäivä, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö aamupalaa joka arkipäivä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Hyvinvoinnin osa-alueet - Yhteenveto

Hyvinvointikertomus 2024

2 Kokonaisuudet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on valittu 7 tavoitekokonaisuutta, jotka ovat:

1. Ehkäisevä työ
2. Elinvoima
3. Kulttuuri
4. Liikunta
5. Mielenhyvinvointi
6. Osallisuus
7. Ravitsemus

2.1 Ehkäisevä työ

Ehkäisevä työ koostuu ehkäisevästä päihde- ja lähisuhdeväkivaltatyöstä. Ehkäisevää työtä tehdään yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen, Multian ja Petäjäveden kuntien kanssa. Yhdyshenkilönä hyvinvointialueelle toimii hyvinvointikoordinaattori.

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Keuruun yhdistyksistä A-kilta ry ja Ystäväntupa ry järjestivät tukitoimintaa päihdekuntoutujille ja toteuttivat ennalta ehkäisevää päihdetyötä. Keuruun Ystäväntuvan tiloissa järjestettiin AA-toimintaa viikoittain. Keuruun seurakunta tarjosi tukea ja järjesti mm. leirejä päihdekuntoutujille. Ehkäisevän päihdetyön toimijat kokoontuivat kerran vuoden 2024 aikana.

Kouluilta saadun palautteen perusteella nuorten päihteiden käyttökokeilut koskivat pitkälti sähkötupakkaa ja nikotiinipusseja. Oppivelvollisuuden piirissä oleville nuorille tiedotetaan eri sähköisten kanavien kautta (mm. verkkosivujen ja Wilman kautta) päihteisiin liittyvistä haitoista sekä tarjolla olevista tukipalveluista. Nuorten päihteiden käyttöä käsiteltiin monialaisessa yhteistyöryhmässä, jossa on edustajia mm. oppilashuollosta, koululta, seurakunnista, Keski-Suomen hyvinvointialueelta ja nuorisopalveluista.

Vuonna 2024 kerättiin valtakunnallinen ESPAD-aineisto:

- 9-luokkalaista nuorista noin 4-6% tupakoi päivittäin.
- Yhä harvempi nuori käyttää alkoholia, mutta viikoittain juovien osuus oli hieman noussut. Viikoittain alkoholia käyttävien osuus on noin 6-9%.
- Vuonna 2024 nuuskaa on kokeillut 26% pojista ja 13% tytöistä.
- Nikotiinipusseja on kokeillut 31% pojista ja 17% tytöistä.
- Kannabista on kokeillut 9-11% nuorista.
- Muiden laittomien huumeiden käyttö 9. luokkalaisilla on edelleen harvinaista.

Tilaston tiedot perustuvat neljän vuoden välein toteutettavaan nuorten päihteiden käyttöä käsittelevään eurooppalaiseen koululaistutkimukseen "European School Survey Project on Alcohol and other Drugs" (THL 2024). Vuonna 2024 ei toteutettu kouluterveyskyselyä.

Ehkäisevän väkivaltatyön osalta kouluissa järjestettiin turvataitopajoja ja nuorisopalveluiden vuoden teemana oli "mitä sä välität", jossa kiinnitettiin huomiota käytökseen toisia kohtaan.

Keski-Suomen ainoa ja lähin turvakoti sijaitsee Jyväskylässä osoitteessa Liitukuja 2, 40520. Turvakotiin voi tulla mihin vuorokauden aikaan tahansa, asuinkunnasta riippumatta. Sinne voi tulla joko suoraan tai ottamalla yhteyttä puhelimitse 24 h/ vrk. Toimintaa järjestää Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry.

Tavoitteet:

Keuruulla kasvatetaan lapsia ja nuoria päihteettömään elämään.

Päihdehaittojen lieveilmiöitä pyritään minimoimaan ja tukipalveluita pyritään tuottamaan monipuolisesti.

Keuruulla tunnistetaan väkivalta ilmiönä, lähisuhdeväkivaltaa pyritään ehkäisemään moniammatillisessa yhteistyössä ja ohjaamaan ihmisiä avun piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

2.2 Elinvoima

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Työllisyyspalvelut järjesti ja tuki rahallisesti nuorten kesätyöllistymistä pitkän perinteen mukaisesti. Yhdyskuntateknisissä palveluissa tulosalueen ydinpalveluihin kuuluu tarvittavien ja turvallisten liikenneväylien sekä viihtyisien ja riittävien viheralueiden ja muiden yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito sekä tasokkaan jätehuollon järjestäminen. Investointikohteissa perusparannettiin ja päällystettiin kaavakatuja sekä kevytväyliä. Nuorten toivoma oleskelukatos rakennettiin Tervan alueelle sekä koirapuisto Haapamäelle.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin TE25 uudistusta. Keuruu on osa eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluetta, jonka isäntäkuntana toimii Jämsän kaupunki.

Liikenneturvallisuutta parannettiin rakentamalla kaksi liikenneympyrää Niilontien-Keuruuntien liittymään sekä Koulutien-Tehtaantien liittymään. Samalla rakennettiin myös saarekkeelliset suojatiet Kantatielle 58 ja Samuli Rantasentien liittymään.

Yritysten liikevaihdon tiedot vuodelta 2024 valmistuvat kevään 2025 aikana. Yritysten liikevaihto supistui Keuruun seudulla vuonna 2023 yhteensä 3,2 %, mutta samaa trendiä oli havaittavissa koko valtakunnassa. Yritysten henkilöstömäärä sen sijaan lisääntyi Keuruun seudulla 1,4 %.

Avoimien työpaikkojen määrä pysyi lähes ennallaan verrattuna vuoden takaiseen. Keuruulla oli 23 avointa työpaikkaa joulukuussa 2024.

Työttömien työnhakijoiden määrä pysyi myös lähes ennallaan ollen joulukuussa 12,2 %.

Tavoite: Keuruulaisten taloudellinen ympäristö on houkutteleva yrittäjille ja työssäkävijöille ja se tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia toimeentulon hankkimiseen. Keuruun asuinympäristö on asukkaille viihtyisä ja turvallinen.

2.3 Kulttuuri

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Keuruun Museo

Keuruun museon kävijämäärä jatkoi jälleen kasvuaan erityisesti maksaneissa asiakkaissa. Kävijämäärä oli kokonaisuudessaan 11

315 vuonna 2024. Museo järjesti yhteensä 11 näyttelyä omilla tiloilla ja yhdeksän (9) muissa kuin omilla tiloilla. Muita tiloja olivat Haapamäen Wanha, Lehtiniemen palvelutalon aulagalleria sekä Kimaran tilat.

Museon merkitys Kulttuuriportaati-kulttuuriopetus suunnitelman toteutuksessa oli jälleen merkittävä: museo toteutti useita omia kokonaisuuksia eri luokka-asteille; myös varhaiskasvatus huomioitiin. Päiväkoti- ja koululaisryhmiä vieraili museon näyttelyissä lisäksi muutoin. Yhteensä kävijöitä/osallistujia tässä ryhmässä oli 756.

Loppuvuodesta 2023 alkanut Haapamäki - muistojen ja matkailun rautatiekylä Leader-hankkeessa toteutettiin yhdessä Suur-Keuruu -lehden kanssa kirjoituskilpailu alkuvuodesta 2024. Lehdessä olleiden hankkeeseen liittyneiden tekstien kautta hanke tavoitti kokonaisuudessaan ainakin yhden suur-Keuruun numeron levikin verran osallistujia, eli yhteensä 8000. Haapamäen Wanhalla järjestetyssä Rautatiekylä keskellä Suomea -näyttelyssä heinäkuussa kävi yhteensä 660 henkilöä. Hankkeessa avattiin museon ensimmäinen virtuaalinäyttely Digimuseo-alustalle ja myös se sai paljon katsojia. Samaten yhteistyössä kirjaston ja kansalaisopiston kanssa toteutettu kulttuuriluentosarja keräsi yleisöä tuttuun tapaan. Museolla on aloitettu vapaaehtoisverkoston kehittämistyö, jolla pyritään lisäämään resursseja ja museon merkitystä yhteisössä. Tavoitteena on hyödyntää osaamista puolin ja toisin.

Keuruun kansalaisopisto

Kansalaisopisto toimi vuonna 2024 kolmen kunnan alueella yhteensä 40 eri toimipisteessä. Valikoimissa oli yleisöluentoja, ikääntyvien verkkoluentoja, seitsemää eri kieltä, taideaineiden opetusta, digitaitoja, liikunta- ja terveyskursseja, musiikkia, kädentaitoja, kotitaloutta, taiteen perusopetusta ja erilaisia yhteiskunnallisia aiheita. Kursseja toteutettiin myös yhteistyössä eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Toisen asteen opiskelijoiden oli mahdollista sisällyttää kansalaisopistojen kursseja opintasuorituksiinsa.

Opetustunteja annettiin yhteensä 8438, josta vapaan sivistystyön opetusta 8215 ja taiteen perusopetusta 223 tuntia. Kyläkuntien (mukaan lukien Haapamäki) osuus opetuksesta oli Keuruulla 23 prosenttia. Opiskelijamäärä (erillisiä henkilöitä) oli 2119. Eri kursseille osallistuneita opiskelijoita oli vuonna 2024 yhteensä 4683.

Eniten opiskelijoita oli liikunta- ja terveysaiheilla kursseilla 1931 (41,2 % kokonaismäärästä). Tunteja liikunnassa ja terveydessä pidettiin 1798 (21,3 %). Musiikissa opiskelijoita oli 832 (17,8 %) ja opetustunteja 2185 (25,9 %). Käden taitoja opiskeli 611 (13,0 %) ja opetustunteja toteutui 1 726 (20,5 %). Taideaineiden opiskelijamäärä oli 443 (9,5 %) ja tuntimäärä 1 256 (14,9 %). Viidenneksi suurin aineryhmä olivat kielet, joita opiskeli 244 henkilöä (5,2 %) ja opetettiin 978 tuntia (11,6 %). Yleisöluennoilla ja yhteislaulutilaisuuksissa oli osallistujia yhteensä 389.

Kansalaisopiston opetuksen jakautuminen:

Keuruu 67,7 % (5714 tuntia)

Multia 8,7 % (734 tuntia)

Petäjävesi 22,9 % (1931 tuntia)

Verkkokurssit 0,7 % (59 tuntia)

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto

Vuonna 2024 musiikin perusopetukseen osallistui keskimäärin 108 oppilasta. Ainoastaan Keuruulla toimivan 0-6-vuotiaiden musiikkileikkikouluun osallistui 35 lasta ja tanssinopetukseen 11. Opetusta annettiin yhteensä 4965 tuntia, josta musiikkileikkikoulun osuus oli 75 tuntia. Koko opetus oli valtionosuuden piirissä. Musiikkiopisto järjesti vuoden 2024 aikana Keuruulla 12 julkista oppilaskonserttia, joissa kuulijoita oli yhteensä 660. Keväällä 2024 toteutettiin myös koululaiskonsertit Keuruun alakoulun Kivikoululla ja Kivelän koululla.

Musiikkiopiston opetuksen jakautuminen:

Keuruu 75,9 % (3771 tuntia)

Multia 1,8 % (87 tuntia)

Petäjavesi 22,3 % (1107 tuntia)

Kirjasto

Vuonna 2024 Keuruun kirjastoista otettiin yli 149 000 lainaa ja niissä vierailtiin 75 400 kertaa. Jälkimmäisessä oli kasvua edelliseen vuoteen liki 3 000 käynnin verran. Kirjaston järjestämiin koulutuksiin, kuten kirjavinkkauksiin, satuhetkiin, kirjastonkäytön ohjaukseen ja digineuvontaan osallistui yhteensä 1 174 henkilöä, joista valtaosa oli alle 18-vuotiaita. Kirjasto järjesti 113 kaikille avointa tilaisuutta ja tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 2 260 henkilöä. Lisäksi kirjastojen tiloissa järjestettiin liki 50 muiden toimijoiden tapahtumaa. Kirjastojen tiloja hyödynnettiin aktiivisesti myös esimerkiksi opiskelussa, etätyössä, näyttelyissä, yhdistystoiminnassa, kansalaisopiston opetuksessa ja muunlaisessa ryhmätoiminnassa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritalo Kimaran toimintoja pyöritettiin yhteistyössä tukiyhdistys Estatan kanssa, joka vastasi kahviopalveluiden tuottamisesta. Yhdistyksen jäsenille kertyi vuonna 2024 yhteensä 750 talkootuntia. Isäntäpalveluita tuotti Kulttuurisihteeri. Kulttuuritoimen oman tapahtumatuotannon lisäksi suurimmat käyttäjäryhmät ovat kansalais- ja musiikkiopisto sekä eläkeläisjärjestöt. Talon käyttöaste jatkoi kasvuaan. Kansalais- ja musiikkiopistot käyttivät Kimaran tiloja yhteensä yli 900 tuntia. Yleisötapahtumia järjestettiin noin 70 yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vuoden nostoja olivat mm. Keski-Suomen maanpuolustusjuhla, Soiton paikka-festivaali sekä tasokkaiden esiintyjien lisääntyminen Kimaran ohjelmatarjonnassa mm. laulu- ja jazz-konserttien osalta. Tapahtumatuotannon vierailijoista yhä suurempi osa on vierailijoita toisista kunnista ja Kimara on lisännyt tunnettavuuttaan maakunnallisesti. Lisäksi Splash-taideos nousi kirjastonrantaan.

Varhaiskasvatuksen ja alakoulujen kulttuurikasvatusta toteutettiin Kulttuuriportaata-suunnitelman mukaisesti (liitteenä), joka päivitettiin vuonna 2024. Kulttuuriportaiden ohjelmiin osallistuivat yhden tai useamman kerran kaikki varhaiskasvatuksen ja alakoulujen perusopetuksen piirissä olevat ikäluokat. Yhteensä lasten osallistumiskertoja oli 1900. Lastenkulttuurityön ja Kulttuuriportaiden tukena on alueellinen Kulttuuriaitta-lastenkulttuuriverkosto, jonka jäsen Keuruun kaupunki on.

Kulttuuripalvelut jakoi avustuksia 23 290 eurolla kulttuurijärjestöille ja tuotantoryhmille.

Tavoite:

Keuruu tarjoaa monipuolisesti erilaisia kulttuurielämyksiä, sivistystä ja matalankynnyksen mahdollisuuksia osallistua toimintaan. Kulttuuria tuotetaan yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

2.4 Liikunta

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Liikuntapalvelut jatkoi panostusta aikuisliikunnan kehittämiseen. Liiku Keuruulla hankkeen myötä viestinnässä on pyritty korostamaan liikunnan myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia, jonka myötä esimerkiksi ryhmäliikuntaa on markkinoitu tehostetusti ja sen määrää on hieman lisätty.

Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät kasvoivat 70 henkilöstä 110 henkilöön, joista 78 henkilöä oli uusia. Palautekyselyn perusteella 84,3 prosentilla asiakkaista elintavat olivat muuttuneet jonkin verran ja 9,8 prosentilla asiakkaista elintavat muuttuivat paljon. 5,9% vastaajista elintavat eivät muuttuneet prosessin aikana. Kaikki vastaajat kokivat liikuntaneuvonnan hyödyllisenä (94,1%) tai melko hyödyllisenä (5,9%). Ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa toteutettiin mm. vasta eläköityneille, Keuruun terveysaseman henkilöstölle, Otavan ja Vaissin henkilöstölle. Lisäksi erilaisia kuntosalistartteja järjestettiin 6 eri kohderyhmälle.

Uimahallin asiakasmäärät laskivat. Käyntikertoja kertyi 76 779. Kasvua oli käyntimäärissä oli ainoastaan soveltavan liikunnan ryhmissä sekä seniorikortti kävijöistä. Tähän vaikutti seniorikortin iän lasku 70 -> 65v.

Syksyllä 2024 käynnistyi liikkuva koulu -hanke, jonka tarkoituksena on lisätä liikkumista koulupäivien aikana sekä tarjota tarvittaessa tukea lapsille ja nuorille move-testien perusteella. Vuonna 2024 move-testien tulokset paranivat 5. luokkalaisilla tyttöillä ja pojilla sekä 8. luokkalaisilla pojilla. Seurattavana mittarina on heikon tuloksen saaneiden määrä eli vähemmän lapsia saivat heikon tuloksen verrattuna edellisvuoteen. 8. luokkalaisten tyttöjen tulokset heikentyivät verrattuna edellisvuoteen.

Liikuntapalvelut pyrkivät ennaltaehkäisemään kaatumistapaturmia järjestämällä voimaa ja tasapainoa ryhmiä. Kaatumistapahtumista johtuvat hoitajaksot vähenivät hieman vuodesta 2022 vuoteen 2023. Lisäksi soveltavan liikunnan ohjaaja on kouluttanut vertaisohjaajia, jotka ovat ryhtyneet ohjaamaan pääosin ikääntyneille suunnattuja liikuntaryhmiä.

Vuoden aikana käynnistettiin liikuntasuunnitelman päivitystyö, johon osallistettiin eri tilaisuuksissa liikuntaseuroja sekä muita yhdistyksiä. Vapaa-aikapalvelut jakoi avustuksia järjestöille, jotka kohdennettiin pääosin lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistämiseen. Kaupunki järjesti myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia osana Harrastamisen suomen mallia. Kerhoja järjestettiin jokaisella koululla ja järjestettäviä kerhoja oli noin 25 erilaista.

Tavoite:

Keuruulaiset liikkuvat liikuntasuosittelun mukaan. Kaupunki tarjoaa monipuolisesti erilaisia liikkumisen mahdollisuuksia ja tekee tiivistä yhteistyötä liikuntaa järjestävien seurojen kanssa.

2.5 Mielenhyvinvointi

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä

Ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä toteutti Keuruulla neljä yhdistystä: Ystävöntupa ry, Mielen Tie ry, MIELI Keurusseudun mielenterveys ry ja Fimfami ry (omaisille suunnattu yhdistys). Mielen Tie ja Ystävöntupa järjestivät avointa kohtaamispaikka- ja vertaistukitoimintaa arkipäivisin. Mielen Tien tiloissa vierailneiden kävijämäärä kasvoi edellisvuodesta. Käyntejä kertyi yli 1 100.

Keuruun kaupunki pyrki ehkäisemään nuorten mielenterveyden haasteita resursoimalla kohtaavia aikuisia kouluille. Kaupunki on myös resursoinut nuorisopalveluihin mm. järjestämällä etsivää nuorisotyötä, nuorten työpajatoimintaa ja kouluttanut nuorisotiloilla työskenteleviä henkilöitä.

Avointa kohtaamispaikkatoimintaa ja kohtaamismahdollisuuksia järjestäviä toimijoita pyritään tukemaan. Kohtaamismahdollisuuksia on järjestetty mm. kansalaisopiston ryhmissä, kirjastoilla, liikuntaryhmissä, kulttuuritilaisuuksissa sekä kahvia ja kohtaamisia tilaisuuksissa.

Vuonna 2024 kaupunki osallistui Skutsi Kuulee -hankkeeseen, jonka tavoitteena on edistää 18-35-vuotiaiden nuorten mielenhyvinvointia luonnon ja retkeilyn avulla.

Opetushenkilöstöä on koulutettu syksyn veso-päivässä Mieli ry:n toimesta.

Mielenterveyden edistämistä on tehty yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Vuonna 2024 Keuruun terveystieteiden keskuksella toimi walk in-vastaanotto nuorille joka viikko.

Vuoden haasteena oli oppilashuollon koulupsykologin puuttuminen Keuruun alueelta, joka johtui rekrytointihaasteista.

Mielenhyvinvoinnin edistämisen tavoite:

Tavoitteena on vahvistaa mielenveyttä ja ennaltaehkäistä mielenveyteen kohdistuvia uhkia.

2.6 Osallisuus

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä

Kuntalaisille järjestettiin erilaisia asukastilaisuuksia osallisuuden edistämiseksi. Yhdistyksiä osallistettiin järjestökahveilla sekä seuraparlamentin tilaisuuksissa.

Vuonna 2024 järjestettiin kolme Keuristikerho -asukasosallisuustilaisuutta, joista yksi koski hyvinvointialueen palveluverkon päivitystä, yksi osallistuvaa budjetointia ja yksi kaupungin talousarviota, joista viimeisin toteutettiin verkon välityksellä.

Vuoden aikana pilotoitiin myös ensimmäistä kertaa työikäisten ja ikääntyneiden osallistuvaa budjetointia. Voittaja ehdotukseksi 15 000 euron käyttämiseksi valikoitui ehdotus "puisto entisen taloustalon tontille". Raha on budjetoitu osaksi vuoden 2025 talousarviota.

Vammais- ja vanhusneuvostot tekevät yhteistyötä naapurikuntien Petäjäveden, Multian ja Uuraisten kanssa. Vuoden yhteiset kehittämispäivät järjestettiin elokuussa Keuruulla. Vuoro on neljännesvuosittain kiertävä.

Osana Unicefin lapsiystävällinen kunta - toimintaa järjestettiin lasten ja nuorten sekä päättäjien yhteinen osallisuusilta. Kaupunginjohtaja keräsi lapsilta toiveita, mitä toivoisivat kaupunginjohtajalta.

Järjestöt tekevät tärkeää työtä osallisuuden kokemusten luomisessa. Kyläyhdytykset tekevät aktiivisesti yhteistyötä esimerkiksi tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä, jolla on merkittävä osallistava vaikutus.

2.7 Ravitsemus

Vuoden 2024 tapahtumia ja toimenpiteitä

Vuonna 2024 julkaistiin uudet kansalliset ravitsemussuositukset "Kestävää terveyttä ruuasta". Suositusten mukaan olisi hyvä suosia kasvikuntapainotteista ruokavaliota, vähentää lihankulutusta ja syödä enemmän kalaa osana monipuolista ruokavaliota.

Ravitsemuksen edistämistä toteutetaan yhteistyössä naapurikuntien Petäjäveden ja Multian, Keurusseudun ateria- ja tukipalveluiden kanssa ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Vuoden aikana kouluilla kartoitettiin ja kehitettiin välipalamyyntiä oppilaille. Keurusseudun ateriapalveluiden ruokahävikki väheni merkittävästi vuoden 2024 aikana. Avoimia ruokailuhetkiä järjestettiin esimerkiksi seurakunnan toimesta. Hävikkiruokaa myytiin kotitalouksille esimerkiksi Lehtiniemen, terveyskeskuksen ruokala Säteen ja keskustan yläkoulun ruokaloista.

Ravitsemusneuvontaa on mahdollista saada etävastaanotolla Keski-Suomen hyvinvointialueen kautta. Lisäksi osana liikuntaneuvontaa annetaan vinkkejä terveelliseen ravitsemukseen osana elämäntapamuutosta.

(Uudet ravitsemussuositukset: Valtion ravitsemusneuvottelukunta)

Tavoitteet:

Keuruulla kasvatetaan lapsia ja nuoria tasapainoiseen ja monipuoliseen ruokasuhteeseen.

Ikääntyneille mahdollistetaan avoimia tilaisuuksia sosiaaliseen kanssakäymiseen ja monipuoliseen ruokailuun.

Kaupunki jalkauttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen maakunnallista "Hyvinvointia ravitsemuksesta" -suunnitelmaa.

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Hyväksytty Keuruun kaupungin Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnassa 27.3.2025 § xx.

Hyväksytty Keuruun kaupungin hallituksessa

Hyväksytty Keuruun kaupungin valtuustossa

Lähteet

Tilastokeskus 2025.

Keski-Suomen liitto 2025. <https://info.keskisuomi.fi/>.

THL 2024 <https://thl.fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/paihteet-ja-riippuvuudet/nuorten-paihteiden-kaytto-ja-rahapelaaminen-espad-tutkimus> viitattu 20.3.2025.

THL 2025. Ratkaisuja kestävän yhteiskunnan rakentamiseen. Väestön terveys- ja hyvinvointikatsaus 2025.